

נפרדים מבטי דוארי

בטי - זקנת דור המייסדים, ואין מתאים ממנה לשאת כתר זה. היא חיה וחווה בכל נימי נפשה את הציונות והחלוציות. זכרה בפרטי פרטים את תולדות הבונים אוסטרליה, ותולדות כפר הנשיא, ואהבה להיזכר, לספר ולשתף, מלאת חיים, התרגשות ותחושת שליחות. אלבומי התמונות והמזכרות שבביתה הם אוצר היסטורי של ממש.

בטי חיה בגדול. התעניינה בכל מה שקורה בקיבוץ, בארץ ובעולם. המצב, לטוב או לפחות טוב, ממש השפיע על נפשה ועל בריאותה. מכיוון שהקיבוץ היה מרכז חייה, הרשיתי לעצמי להתחשב היום ברשימת הוותק, ובזכויות הרבות שנקבעו לאורך השנים על פי נקודות הוותק, וקניתי לה יותר פרחים מהרגיל...

רבקה קזלמן, בטי, נולדה באוגוסט 1921 בווסט-אנד בלונדון, להוריה צפורה (טינה) ואהרון, שהיה חזן בן חזן.

מילדות בטי למדה מחול, בהמלצת הרופא; היא אהבה מאוד לרקוד, והמשיכה עד גיל מופלג. בכלל, בטי פרחה על הבמה.

לפני שנים ספורות סיפרה לי שסבלה מסחרחורות. היא הגיעה למומחה בחיפה, ששאל: מתי הסחרחורת תוקפת אותך? כששמע את תשובתה של בת התשעים פלוס, כמעט התעלף: הסחרחורת תוקפת אותי בחוג ריקודי סלסה, אבל רק כשאני לומדת צעד חדש!

בהיותה בת 16 עברה עם משפחתה לאוסטרליה. בחורה תמירה, תוססת ומטופחת, מלאה דאגה לזולת ושמחת חיים. בזמן מלחמת העולם גיבשה השקפת עולם ציונית, וב-1943 הייתה שותפה, יחד עם מייקל, להקמת תנועה "הבונים" באוסטרליה. עסקה בכל מרצה בהדרכה ובהפגנות נגד הספר הלבן.

בתחילת 1946 הגיע מאיר ריינס לסידני, כמלח בצי הבריטי, וכמובן הלך לקן המקומי של "הבונים". הוא יצא עם בטי שזה עתה פגש לסרט (תמונתו של דוריאן גריי), וברגע המפחיד ביותר בסרט השמיעה בטי צרחת אימה, קפצה על ברכיו, וחיבקה אותו בבהלה. כך חיה כל חייה – חווה הכל בגדול, בהומור וברגישות.

בטי ומייקל הגיעו ארצה ביוני 1946, בקבוצה ראשונה של חמישה חלוצים מאוסטרליה שקבלו סרטיפיקטים. לאחר מסע ארוך ומעניין באנייה, דרך הודו ותימן, ברכבת ממצרים. 1947 הייתה עבור בטי שנה קשה של הסתגלות לחיי הצנע ולעבודה הקשה, בכפר בלום, ולאחר קבלתם לגרעין המייסדים שלנו – בחדרה.

בטי למדה להיות אחות ועבדה במקצוע במשך שנים, כולל באפיקים, במנסורה ובקיבוץ. לימים הוסיפה את תחום מרפאת השיניים, והקוסמטיקה. תמיד סביב טיפול באנשים.

רצה הגורל שבטי זכתה, במזל, לפגוש בראש פינה את המשלחת הראשונה שבאה לבדוק את מקום ההתיישבות במנסורה (יוחנן, ג'וני טנא, יצחק עדר ואיזק), והצטרפה אליהם. זה היה מאוד משמעותי עבורה, בראיה היסטורית, יחד עם השתתפותה בעלייה לקרקע.

בינואר 1950 נישאה למייקל פוצ'טר, (האם סיפרה לי פעם בחיור שובב שהוא ביקש את ידה ליד השירותים במנסורה?) וכעבור שנה עברתו את שמם לדוארי. שניהם היו חלוצים עשירים בעשייה, ובבניין הקיבוץ.

לא קל היה להתגבר על הטרגדיה שעברה עליהם כשבנם הבכור, משה ("מויש'לה") נפטר בעודו תינוק. לו שרד, היה כיום בכיתת "עשור". לאחר מכן נולדו יאיר וציון, ולמשפחה הצטרפה בתיה מכיתת אריה. בטי הייתה גאה מאוד ומסורה למשפחתה, שעם השנים גדלה ושגשגה.

בטי נסעה לאוסטרליה כאשת שליח בשנים 1958-1961, ולאחר מכן לשליחות בארה"ב 1979-1982. ב-1991 נפטר מייקל האהוב והנערץ שלה. בטי לא חדלה להתגעגע אליו, ובעיקר – לא מצאה מאז שום גבר שיודע לרקוד עם אשה, ולהוביל בביטחון, כמוהו.

טניס היה תשוקה נוספת שלה. לא פעם היא צלצלה בשמחה לבשר לי שפדרר שוב ניצח!

בגיל שמונים פלוס החליטה לא להישאר מאחור בעולם המודרני, ולמדה לשלוט ברזי המחשב. היא אהבה ללמוד, וסיסמתה הייתה "USE IT OR LOSE IT." בטי למדה בנעוריה קצרנות והקלדה עיוורת באנגלית (במכונת כתיבה, כמובן), והיכולת הזאת נשארה טרייה בזיכרונה עשרות שנים. בזכותה כתבה מאמרים, את תולדות חייה, התכתבה עם חברים ועם המשפחה המורחבת. ושיא השמחה – לקבל מהם תמונות. המשפחה הגדולה והמגוונת הייתה שמחתה וגאוותה. מי שלא ראה את ערמת זוגות הגרביים החדשים, מכל הגדלים והצבעים, שנערמו על קרש הגיהוץ שלה כמתנה לקראת חג, לא ראה סבתא מסורה מימיו.

בטי, זקנת דור המייסדים, נטמנת היום באדמת הקיבוץ שהייתה שותפה מרכזית בהקמתו.

בטוחה אני שהדבר הראשון שבקשה ממייקל שם, למעלה, היה שיחזיק אותה בזרועותיו בביטחון, כמו שרק הוא יודע, וירקוד איתה לנצח.

ליאיר וציון, ולכל המשפחה הענפה – בחייה העשירים ובשיבתה הטובה תנוחמו.

רחל גינת